

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРЕТЬОГО
ТИСЯЧОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ ДЛЯ
УНІВЕРСИТЕТІВ НАУК ПРО ЖИТТЯ

Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції

ТОМ 2

КИЇВ – 2018

ЗМІСТ

ЛІСОВЕ І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Bilous S., Marchuk Y. TISSUE CULTURE RESPONSES OF EXPLANTS TAKEN FROM BRANCH SOURCES WITH DIFFERENT DEGREES OF JUVENILITY IN MATURE LINDEN TREES	15
Zibtsev S., Goldammer J., Soshenskyi O., Gumeniuk V., Koren V. MAIN PROBLEMS OF WILDFIRES IN UKRAINE: AGRICULTURE BURNINGS, FOREST FIRES AND FIRES ON CONTAMINATED LANDS	16
Shvidenko A. FOREST, LIFE SCIENCES AND SYSTEMS ANALYSIS.....	18
Бала О. П. МОДЕлювання КРИВОЇ-ГІД ВЕРХньої Висоти ГРАБОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ВЕГЕТАТИВНИГО ПОХОДЖЕННЯ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	20
Білоус А. М., Котляревська У. М., Володимиренко В. М. ДЕСТРУКЦІЯ СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ ВІЛЬХИ КЛЕЙКОЇ В ЧЕРНІГІВСЬКОМУ ПОЛІССІ.....	22
Білоус А. М., Миронюк В. В., Мацала М. С., Дячук П. П. ОЦІНЮВАННЯ ЧИСТОЇ ПЕРВИННОЇ ПРОДУКЦІЇ В ЛІСАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	23
Бровко Ф. М., Бровко Д. Ф. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ДОБОРУ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ДЛЯ КУЛЬТИВУВАННЯ НА ПІЩАНІХ ЛІТОЗЕМАХ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	25
Василишин Р. Д., Шевчук О. В., Юрчук Ю. М. ЛІСОВА БІОЕНЕРГЕТИКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПОЛІСЬКОГО РЕГІОNU	27
Голяка Д. М., Кашпаров В. О., Йощенко Л. В., Левчук С. Є., Процак В. П. БІОГЕННІ ПОТОКИ ^{90}Sr У СОСНОВИХ НАСАДЖЕННЯХ.....	28
Ковалевський С. Б., Марчук Ю. М., Маєвський К. В. СТАН ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ НА ДІЛЯНКАХ НЕЗАКОННОГО ВИДОБУТКУ БУРШТИНУ	30
Лакида І. П. МЕТОДИЧНА ОСНОВА РОЗРОБЛЕННЯ СИСТЕМИ МОДЕЛЕЙ КОНВЕРСІЙНИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ДЛЯ ЛІСОВИХ ФІТОЦЕНОЗІВ РІВNІННОЇ ЧАСТИНИ УКРАЇНИ	32
Маурер В. М. СУЧАСНА ПАРАДИГМА ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ В УКРАЇНІ.....	34
Маурер В. М., Пінчук А. П. РИЗИКИ ОСЛАБЛЕННЯ І ЗНИЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ВІДТВОРЮВАНИХ ЛІСІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ	36
Тищенко В. М., Білоус В. М. СТАН МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ ТА ФАХОВА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ГАЛУЗІ	38

Миронюк В. В., Білоус А. М. НОВІ МОЖЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ НА ОСНОВІ СУПУТНИКОВОЇ ЗЙОМКИ	39
Покотилова К. Г. ТАКСОНОМІЧНІ, БІОМОРФОЛОГІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ДЕНДРОФЛОРИ НОВОСТАВСЬКОГО ДЕНДРОПАРКУ.....	41
Сова А. Р., Гриб В. М. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІДТВОРЕННЯ ШТУЧНИХ НАСАДЖЕНЬ	42
Сошенський О. М., Осадчук І. А. БЕЗПЛОТНІ ЛІТАЛЬНІ АПАРАТИ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	44
Юхновський В. Ю., Гладун Г. Б., Лобченко Г. О. ОЦІНЮВАННЯ СТІЙКОСТІ ЛІСОАГРАРНИХ ЛАНДШАФТІВ	46
Якубенко Б. Є., Чурілов А. М. СИСТЕМАТИЧНА СТРУКТУРА ФЛОРИ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЛУЧНОЇ РОСЛИННОСТІ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	48

ЕКОЛОГІЯ

Bilyera N., Maranguit D. RADIOISOTOPES AS A POWERFUL TOOL FOR RESEARCH: ^{14}C AND ^{33}P STUDY.....	50
Bokhon'ko K.V., Starodub M.F. EFFICIENCY OF THE APTAMERS AS ARTIFICIAL SELECTIVE SITES AT THE SENSORY ANALYSIS OF SOME MYCOTOXINS	52
Kriuchkova L.O., Deaghileva A. SOIL-BORNE FUNGI ON ROOTS OF WHEAT, THEIR DIVERSITY AND PATHOGENICITY	53
Lychuk A.I. PERSPECTIVE AGROECOSYSTEMS.....	54
Moroz M.S. OPTIMIZATION OF BREEDING OF PREDATORY COCCINELLIDAE IN ARTIFICIAL BIOTECHNOLOGY SYSTEM	57
Андрійчук С.А., Веретюк С.В., Колодяжний О.Ю., Патика М.В. СТУКТУРНО-ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ МІКРОБНОГО КОМПЛЕКСУ РИЗОСФЕРИ РОСЛИН САМШИТУ ВІЧНОЗЕЛЕНОГО .	58
Аньол О. Г. ПОЯВА ТА МАСОВЕ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГЛОДОВОГО ТА ЧЕРВОНОГО ПЛОДОВОГО КЛІЩІВ НА ЯБЛУНІ В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	60
Бабич О.А., Бабич А.Г., Статкевич А.О., Комок Я.М. ЕКОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕГУЛЯЦІЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ФІТОПАРАЗИТИЧНИХ НЕМАТОД	62
Боднар О.І., Ковальська Г.Б., Грубінко В.В. ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТИВУВАННЯ <i>CHLORELLA VULGARIS</i> У ФОТОБІОРЕАКТОРІ ПРИ СОНЯЧНІЙ ІНСОЛЯЦІЇ	63
Варченко Т.П., Немерицька Л.В., Журавська І.А. ОБГРУНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД КОМПЛЕКСУ ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ В УКРАЇНІ.....	65
Варченко Т.П., Сахненко Д.В., Доля М.М., Мамчур Р.М., Дрозд П.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАНЬ ЕНТОМОКОМПЛЕКСІВ ПРИ	

ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ ЗАХИСТУ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ВІД ШКІДНИКІВ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	67
Васько Н.І., Ниска І.М. ДЖЕРЕЛА СТИЙКОСТІ ДО ХВОРОБ ТА ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ ХАРЧОВОГО ЯЧМЕНЮ.....	70
Войціцький В.М. МОЖЛИВІ ПРИЧИНІ ТЕПЕРІШНЬОГО ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.....	72
Гайченко В.А., Наумова В.Д. МІГРАЦІЯ ^{137}CS ЧОРНОБИЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В ТРОФІЧНОМУ ЛАНЦЮЗІ ПАСОВИЩНОГО ТИПУ 74	74
Гахович Н.Г. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНОГО РІВНЯ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА.....	76
Голосна Л.М., Афанасьєва О.Г., Лісова Г.М., Кучерова Л.О. ШТУЧНІ ІНФЕКЦІЙНІ ФОНИ В СЕЛЕКЦІЇ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ НА СТИЙКОСТЬ ДО ОСНОВНИХ ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ	78
Голуб Н.Б., Левтун І.І. ВИКОРИСТАННЯ СВІТЛОСВІДОДІВ ДЛЯ КУЛЬТИВУВАННЯ МІКРОВОДОРОСТЕЙ.....	81
Грубська Л.В., Гавриш І.Т., Канюк С.М., Горбань Л.В., Клепко А.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОРМОНАЛЬНОГО ДИСБАЛАНСУ ПРИ РАДІАЦІЙНО-ІНДУКОВАНІЙ ІНВОЛЮЦІЇ СПЕРМАТОГЕННОГО ЕПІТЕЛІЮ У ТВАРИН	82
Гудзь Р.В., Бойко О.А. СТИМУлювання росту та розвитку ГРИБІВ РОДУ <i>AGARICUS L.</i> У ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ПІД ВПЛИВОМ БІОТИЧНИХ ТА АБІОТИЧНИХ ЧИННИКІВ	84
Гудков І.М., Лазарєв М.М. ЗМІНА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ЗІ ЗНИЖЕННЯМ ВМІСТУ РАДІОНУКЛІДІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОСЛИНАХ В РІЗНІ ПЕРІОДИ ПІСЛЯ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС	86
Демндась Г.І., Горбатенко Л.Ю. ЕКОЛОГО-АГРОХІМІЧНА ПАСПОРТИЗАЦІЯ ПОЛІВ КОРМОВОЇ СІВОЗМІНИ СТОВ «МАЯК» ЧОРНОБАЙСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	89
Дудар О., Коломієць Ю.В. КЛІТИННА КУЛЬТУРА <i>ARTEMISIA ANNUA L.</i> ЯК МОЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО РЕЧОВИН ПРОТИПАРАЗИТАРНОЇ ДІЇ ...	91
Дудник С.В., Боговін А.В., Пташнік М.М. ПОРУШЕНІСТЬ ТРАВ'ЯНИСТИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ СИНАНТРОПІЗАЦІЇ ДОВКІЛЛЯ.....	92
Іванова К.О., Варченко Т.П., Доля М.М. ОБГРУНТУВАННЯ МОНІТОРИНГУ ФІТОФАГІВ СОРГО І КУКУРУДЗИ В УКРАЇНІ	94
Іскра К.О., Житкевич Н.В., Бородай В.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ <i>STREPTOMYCES AVERMITILIS</i> ДЛЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ ВІД ФІТОПАТОГЕНІВ	96
Іщенко Л.М., Калакайло Л.І., Плотніцька А.В., Андрєєв І.В., Войціцький В.М. МОЖЛИВІ РИЗИКИ ВИВІЛЬНЕННЯ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ РОСЛИН ДЛЯ БІОЦЕНОЗІВ	98

Павловська Л.М. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	158
Паренюк О.Ю., Шаванова К.Є., Іллєнко В.В., Сімутін І.О., Самофалова Д.О. Гудков І.М. БІОІНФОРМАТИЧНІ ПІДХОДИ ДЛЯ АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ МІКРОБІОМУ ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ СУБСТРАТІВ.....	160
Патика Т.І., Патика М.В. БІОТЕХНОЛОГІЇ МІКРОБНОГО СИНТЕЗУ НА ОСНОВІ БАКТЕРІЙ РОДУ <i>BACILLUS</i> З ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОЮ ДІЄЮ ДЛЯ СУЧАСНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА	162
Патика М.В., Патика Т.І., Колодяжний О.Ю. АГРОІНЖЕНЕРІЯ БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ ЯК ОСНОВА СУЧАСНИХ БІОТЕХНОЛОГІЙ.....	164
Пірожок А., Лісовий М.М. БІОЛОГІЧНІ ДОБРИВА З ВІДХОДІВ БІОГАЗОВОЇ УСТАНОВКИ.....	166
Піковський М.Й. УРАЖУВАНІСТЬ НАСІННЯ НУТУ МІКРОМІЦЕТОМ <i>BOTRYOTINIA FUCKELIANA</i> (DE BARY) WHETZEL	168
Подзереї Р.В. ПРИДАТНІСТЬ ГРУНТІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИНИЦТВА ЗА ВМІСТОМ ГУМУСУ.....	170
Постоєнко М.Г., Іванова Т.В. ЕКОБІОТЕХНОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ПРИРОДНИХ ВОДОЙМ ГОЛОСІЇВСЬКОГО ПАРКУ МІСТА КИЄВА	172
Предко О.С., Бородай В.В. ЕПІФІТНА МІКРОФЛORA БУЛЬБ <i>SOLANUM TUBEROSUM</i> L. ЗА УМОВ ВИКОРИСТАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ.....	173
Продащук Ю.О., Олійник О.О., Кляченко О.Л. МОРФОГЕНЕЗ КАРТОПЛІ (<i>SOLANUM TUBEROSUM</i> L.) В КУЛЬТУРІ <i>IN VITRO</i>	174
Рудаков Є.Д., Кротенко В.В. ДИНАМІКА ПЕРЕХОДУ РАДІОНУКЛІДІВ У РОСЛИНИ НА ТЕРИТОРІЇ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ЗОНИ ВІДЧУЖЕННЯ	176
Сабадин В.Я., Шубенко Л.А., Голодрига О.В. РІВЕНЬ ІНФІКОВАНОСТІ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ЯРОГО МІКРООРГАНІЗМАМИ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	176
Сахарова В.Г., Гординський С.О., Колодяжний О.Ю., Патика М.В. АНАЛІЗ ФІЛОТИПОВОЇ СТРУКТУРИ ПРОКАРІОТНОГО БІОМУ ГРУНТУ АГРАРНОГО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОМ T-RFLP	179
Семенюк Ю.В., Коломієць Ю.В. ОСОБЛИВОСТІ МОРФОГЕНЕЗУ ВИНОГРАДУ В КУЛЬТУРІ <i>IN VITRO</i> ДЛЯ ПРИСКОРЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ	181
Сєдова О.О., Лісовий М.М. СТРУКТУРНІ ЗМІНИ В ЕНТОМОКОМПЛЕКСАХ АГРОЛАНДШАFTІВ ЗА ЗМІН КЛІМАТУ..	182
Сом К.В., Олійник О.О., Кляченко О.Л. ОСОБЛИВОСТІ МІКРОКЛОНАЛЬНОГО РОЗМНОЖЕННЯ РОСЛИН МЕЛІСИ ЛІКАРСЬКОЇ (<i>MELISSA OFFICINALIS</i> L.)	184

2. Сичкарь В. И., Бушулян О. В., Толкачев Н. З. Нут. Биологические особенности, технология выращивания и новые сорта. – Одесса: СГИ-НАЦ НИС, 2004. – 19 с.

3. Січкар В. І., Бушулян О. В. Перспективи селекції нуту в умовах степного лісостепу України // Вісник аграрної науки. – 2000. – № 1. – С. 38–40.

4. Davidson J. A., Pande S., Bretag T. W., Lindbeck K. D., Kishore G. K. Biology and management of *Botrytis* spp. in legume crops. In: *Botrytis: biology, pathology and control* (Elad Y., Willium B., Tudzynski P., Delen N., eds). Kluwer Acad Publ, The Netherlands, 2004. – P. 295–318.

5. Pande S., Galloway J., Gaur P. M. et al. Botrytis grey mould of chickpea: a review of biology, epidemiology, and disease management // Australian Journal of Agricultural Research. – 2006. – Vol. 57. – № 11. – P. 1137–1150.

УДК 631.4(477.46):633

ПРИДАТНІСТЬ ГРУНТІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИНИЦТВА ЗА ВМІСТОМ ГУМУСУ

Подзереї Р. В., викладач

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань

Перспективним напрямом покращення екологічного стану та родючості ґрунту є впровадження альтернативних систем ведення сільськогосподарського виробництва.

Основною метою органічного виробництва є отримання якісних та безпечних харчових продуктів. Органічне землеробство сприяє поліпшенню агрофізичних і арохімічних показників родючості ґрунту, зменшенню забур'яненості посівів, кількості шкідників сільськогосподарських культур, зменшенню вмісту нітратів у сільськогосподарській продукції.

Вміст органічної речовини в ґрунті є основним показником ґрунтової родючості, від кількісного та якісного складу гумусу залежать біологічні, арохімічні і агрофізичні властивості ґрунту, його водний і тепловий режим. Однією з основних причин зниження родючості ґрунтів Черкащини є гострий дефіцит органічної речовини внаслідок порушення енергетичного балансу, яке пов'язане з відчуженням елементів живлення з урожаєм сільськогосподарських культур, від'ємний баланс з гумусоутворення, недостатнього застосування органічних та мінеральних добрив. Одним із головних джерел органічної речовини є культура рослин в сівозмінах. Маса поживно – кореневих решток вирощуваних культур, солома зернових, сидирати – ідеальне і нерідко єдине джерело

енергетичного матеріалу. До того ж використовується з меншими затратами на внесення і заробку в ґрунті, чим органічне добриво у вигляді гною, компостів і інших видів [1].

Оцінка придатності Черкаської області для ведення органічного землеробства за вмістом гумусу визначається відповідними нормативами(таблиця).

Таблиця. Оцінка придатності ґрунту вимогам органічного землеробства за вмістом гумусу

Критерій та показники	Нормативи за ступенем придатності	
	придатні	обмежено придатні
За вмістом гумусу в орному шарі	підвищений, високий і дуже високий	середній, низький і дуже низький

Сільськогосподарські угіддя району відносили до конкретної категорії придатності за умови переважання в них ґрунтів з певним рівнем родючості ($> 50\%$ від загальної площини).

Згідно з проведеними розрахунками визначено придатність сільськогосподарських угідь Черкаської області до вимог органічного землеробства за вмістом гумусу(рисунок).

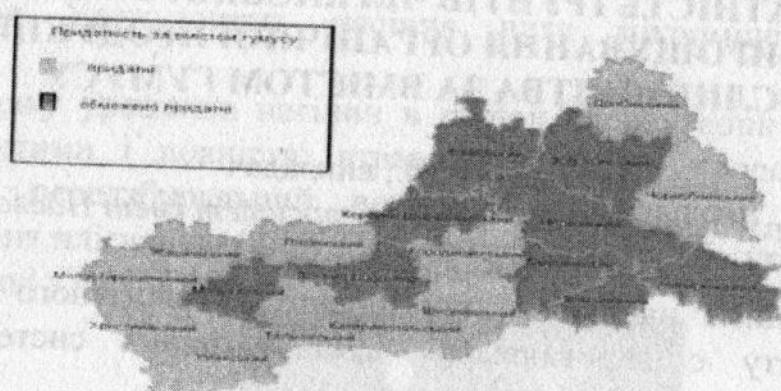

Рисунок Придатність сільськогосподарських угідь Черкаської області до вимог органічного землеробства за вмістом гумусу

Отже, більша половина, а саме 55 %, районів області відносяться до категорії «придатні» та 45% до – «обмежено придатні» для вирощування органічної продукції рослинництва.

Перелік посилань

1. Рекомендації з питань ведення органічного сільського господарства, відтворення і збереження агроландшафтів / [М.Г. Кісеолар, А.Г. Новаковський, І.В. Панчишин, М.О. Цандур та ін.]. – Одеса, 2008. – Ч. 1. – 27 с.